

Í/F Advokatfelagið yvir við Strond 4
Yvir við Strond 4
100 Tórshavn

Tórshavn 16. februar 2011

Att: Jógvan Páll Lassen, adv.

Journal nr.: 10/00342-5
Viðgjørt: S.R.

Viðv.: TF Holding yvirtekur 70% av partabrøvunum í Eik Banka Føroya P/f

1. Samandráttur

Kappingareftirlitið hevur fingið fráboðan um, at TF Holding P/f yvirtekur 70% av partabrøvunum í Eik Banka Føroya P/f.

Eik Banki Føroya P/f er dótturfelag hjá Fíggjarligum Støðufesti A/S, sum yvirtók virkseimið hjá gamla Eik Banka, eftir at Eik Banki ikki megnaði at uppfylla solvenskravið, sum danska Fíggjareftirlitið hevði sett.

Við yvirtøkuni fær TF Holding atkvøðumeiriluta í Eik Banka Føroya P/f, men partarnir eru komnir ásamt um eitt avtalugrundarlag, sum í ávísan mun javnstillar partarnar, men har Fíggjarligt Støðufesti sambært eigarasáttmála hevur ávís serrerættindi. TF Holding hevur tó rætt til at keypa tey írestandi 30% frá Fíggjarligum Støðufesti A/S og harvið fáa fult ræði á Eik Banka Føroya P/f.

Yvirtøkan skapar ikki munandi miðsavning á nøkrum marknaði, sum kann styrkja ivan um hvørt virkna kappingin á hesum marknaðum verður hindrað við tað, at ein marknaðarráðandi støða verður skapt ella styrkis.

Yvirhvur er Kappingareftirlitið komið fram til, at hvørki horisontal ella vertikal kappingarviðurskifti geva høvi til, at tilmæla Kappingarráðnum at kanna yvirtøkuna nærri eftir §15 í kappingarlógini.

Tað ivamálið, sum Kappingareftirlitið serliga hevur viðgjørt viðvíkjandi yvirtøkuni er, at vandi er fyri, at yvirtøkan kann geva TF Holding samtakinum møguleika at reka sítt samlaða virkseimi á ein avbyrgjandi hátt.

Kappingareftirlitið metir tó ikki, at kappingarligu viðurskiftini á viðkomandi marknaðum eru soleiðis, at hetta er sannlíkt. Kappingareftirlitið metir, at verandi kappingarneytar hava møguleika at svara aftur ímóti einum avbyrgjandi framferðarhátti.

2. Avgerð

Kappingarráðið hevur avgjørt at góðkenna, uttan treytir, yvirtøkuna hjá P/f TF Holding av 70% av partabrøvunum í Eik Banka Føroya P/f, tí mett verður ikki at virkna kappingin verður hindrað, við tað at eina marknaðarráðandi støðu verður skapt ella styrkist.

3. Inngangur

Jógvan Páll Lassen, adv. hevur við gildi tann 20. januar 2011 fráboðað, at TF Holding yvirtekur 70% av partabrøvunum í Eik Banka Føroya P/F frá Fíggjarligt Støðufesti A/S.

Fráboðari vísur á, at endamálið við keypinum er partvís at skapa tryggleika og vøkstur í Føroyum, og at geva TF Holding møguleika at veita kundum sínum eitt størri og fjølbroyttari útboð av vørum og tænastrum.

Víst verður á, at rakstrarfyrirminir eru við yvirtøkuni, við tað at Eik Banki og TF Holding hava nógvar samanfallandi funktiónir, ið kunnu geva feløgnum synergi og møguleikar, tá feløgini eru saman.

Fráboðari metir tí, at fyrirminir eru fyri bæði kundar, luttakandi feløgini og samfelagið, at Eik Banki gerst partur av samtakinum.

Yvirtøkan er fráboðanarskyldug, tí minst tvær av fyrirøkunum hava ein umseting omanfyri 4 mió. kr., og yvirtøkan skal leggjast fyri Kappingarráðið, tí samlaði umsetningurin hjá báðum samtøkum er omanfyri 75 mió. kr, sbt. § 14, stk. 1, nr. 3.

4. Fyrirøkurnar

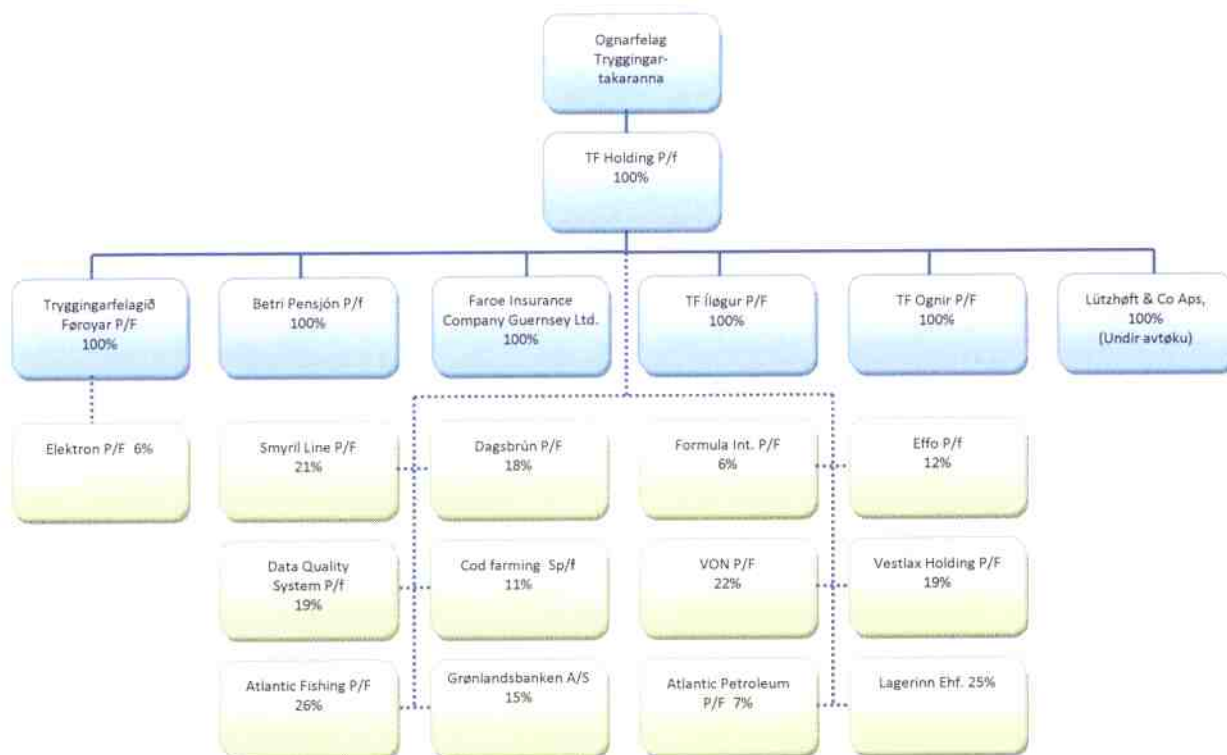
4.1. TF Holding samtakið

TF Holding P/F varð stovnað 1. juli 2003 í sambandi við, at Tryggingarfelagið Føroyar P/F varð umskipað til Ognarfelag Tryggingartakaranna. Øll ogn og øll skuld, ið áður var í sínámillumfelagnum Tryggingarfelagnum Føroyar, varð flutt til TF Holding P/F, soleiðis at einasta virksemin í Ognarfelag Tryggingartakaranna var at eiga partabrøv í TF Holding P/F. Røturnar hjá felagnum ganga sostatt aftur til tey uppruna tryggingarfeløgini í Tryggingarsambandinum Føroyar S/F, sum í 1998 vóru samanløgð til Tryggingarfelagið Føroyar P/F.

Meginparturin av virkseminum hjá TF Holding P/F fer fram í dótturfeløgum. Virksemin hjá TF Holding er partvíst at fyrisita hesi dótturfeløg sum eigari og partvís at reka íløguvirksemin. Tað er TF Holding, sum higartil hevur staðið fyri at gera íløgur í føroyskt vinnulív, men hetta virksemin verður nú flutt yvir til TF Íløgur.

TF Ognir umsitur og eigur bygningarnar hjá TF Holding, haruppi er bygningarnir, sum Hotel Føroyar og Hotel Tórshavn húsast í. Hetta er einastu fastognir, sum liggja í felagnum, og sum ikki hava beinleiðis tilknýti til virksemin í samtøkuni. Fráboðari hevur víst á, at TF Ognir rekur ikki fastognar virksemin eins og P/f Fastogn.

Mynd 1: Yvirlit yvir bygnaðin í TF samtakinum

Tryggingarfelagið Føroyar P/f hevur sum høvuðsvirksemi at selja tænarur innan skaðatrygging. Tryggingarfelagið Føroyar P/f bjóðar skaðatryggingar til privat, vinnu á landi og sjóvinnuna. Í talvuni niðanfyri sæst gongdin hjá Tryggingarfelagnum seinastu 5 árinum. Krøvini til ársroknskapin hjá tryggingarfeløgum eru broytt í tíðarskeiðinum, og tí eru ársroknskapirnir síðstu 2 árinum ikki sambæriligir við tíðarskeiðið 2005-2007. Tó eru brutto tryggingarinntøkur og ársúrslit sambæriligt yvir alt tíðarskeiðið.

Talva 1: Høvuðstøl úr ársoknskapinum hjá Tryggingarfelagnum (2005-2009)

Høvuðstøl, skaðatrygging (Kr. 1.000)	2009	2008	2007	2006	2005
Brutto tryggingarinntøkur	365.905	317.191	295.173	270.500	249.355
Brutto skaðaendurgjöld	-158.957	-178.857			
Bonus og avsláttur	-4.171	-3.375			
Rakstrarkostnaður av tryggingarvirksemi	-60.910	-63.551			
Úrslit av endurtrygging	-54.001	-55.361			
Tryggingarteknisk úrslit	92.968	25.938			
Ársúrslit	93.949	-51.471	-29.405	3.529	5.296
Fígjarstøða	2009	2008	2007	2006	2005
Tryggingartekniskar avsetingar	251.336	231.117			
Tryggingaráøgn	30.087	21.568			
Eginogn	332.901	238.952			
Ognir	609.709	489.147			

Betri Pensjón P/f hevur sum høvuðsvirksemi at selja tænastrur innan liv- og pensjónstrygging. Betri Pensjón varð stovnað tann 8. november 2006 og er tí ein nýggjur aktørur á marknaðinum fyri livstryggingar. Niðanfyri er talva, sum vísir gongdina hjá Betri Pensjón seinastu 3 árin.

Talva 2: Høvuðstøl úr ársroknskapinum hjá Betri Pensjón (2007-2009)

Høvuðstøl, Betri Pensjón P/f (kr. 1000)	2009	2008	2007
Tryggingargjöld	41.954	24.984	626
Tryggingarveitingar	-754	-174	0
Úrslit av iløguvirksemi	9.673	-7.715	-116
Rakstrarkostnaður	-13.475	-11.390	-3.614
Úrslit av endurtrygging	-180	-368	0
Tryggingarteknisk úrslit	-12.601	-11.002	-3.530
Ársúrslit	-7.182	-12.759	-3.256
Fíggjarstøða	2009	2008	2007
Avsetingar	68.344	21.966	528
Eginogn tilsamans	31.802	23.984	36.743
Ognir tilsamans	108.624	65.054	57.654

4.2. Eik Banki Føroya

Tann 30. september yvirtók Fíggjarligt Støðufesti A/S Eik Banka og Eik Bank Danmark, eftir at Eik Banki ikki megnaði at uppfylla solvenskravið, sum danska Fíggjareftirlitið hevði sett.

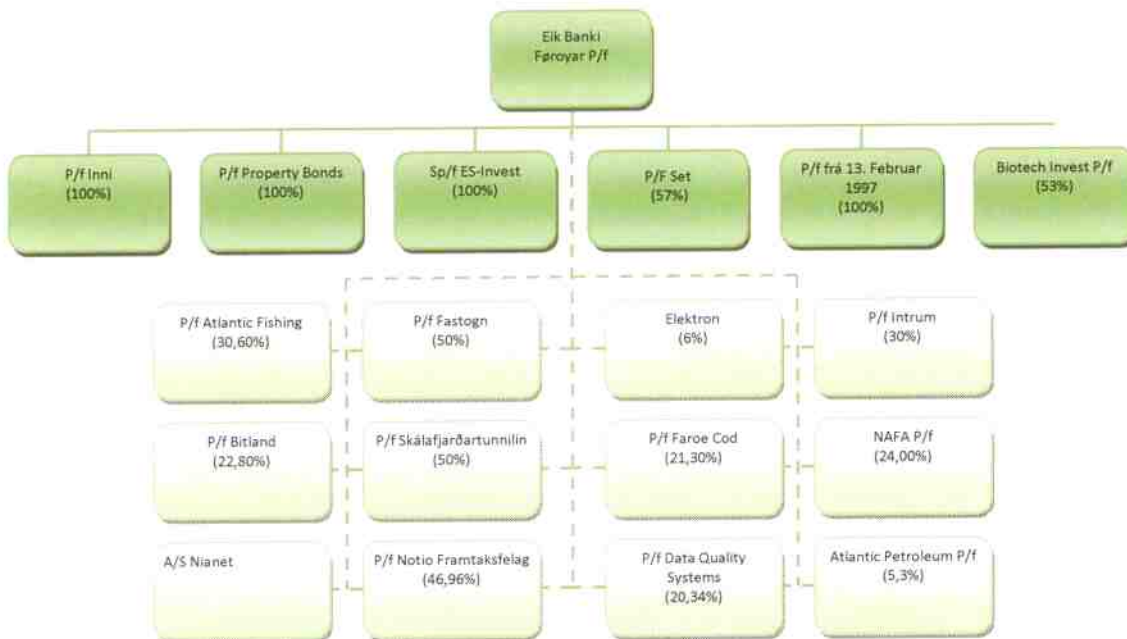
Við yvirtøkuna varð nýtt dótturfelag, Eik Banki Føroya P/f, stovnað, og øll ogn og skuld burtursæð frá partapeningi og ábyrgdarkapitali varð flutt yvir í nýggja felagið. Fíggjarligt Støðufesti veitti Eik Banka Føroya 2 mia. kr. í nýggjum kapitali, soleiðis at bankin kundi uppfylla kapitalkrøvini í "lov om finansiel virksomhed".

Eik Banki Danmark, ið hevði mist sína eginogn, fekk nýggjan kapital frá Fíggjarligt Støðufesti. Eik Bank Danmark var nú dótturfelag hjá Finansiell Stabilitet A/S. Eik Banki Danmark er seinni seldur Sparekassen Lolland.

Størsti partaeigarin í gamla Eik Banka var Eik Grunnurin, ið kom í fíggjarligt óføri, tá Eik Banki fekk trupulleikar. Tí valdi nevndin í grunninum at avtaka grunnin við likvidatióin. Avgerðin varð tikin eftir, at grunnurin hevur fingið avtalu við sínar kreditorar. Eik Banki Føroya yvirtók allar ognirnar hjá grunninum. Nevndin fyri grunnin legði frá sær og heitti á Skráseting Føroya um at velja Christian Andreasen, adv. sum likvidator.

Set P/f er iløgufeløg hvørs virksemi er at seta váðafúsan íbirtingarpening í verkætlanir/hugskot, ið hava góðar møguleikar fyri einum munandi búskaparligum avkasti.

Mynd 2: Yvirlit yvir bygnaðin í Eik Banka P/f

5. Avtalan

5.2. Keypsáttmáli, eigarasáttmáli og viðtøkur

Seljarin, Fíggjarligt Støðufesti, og keyparin, TF Holding, hava avtalað, at TF Holding í fyrstu syftu keypir 70% av partapeninginum í Eik Banka Føroyar. Tær ognir og skyldur, sum gamla Eik Banka samtakið hevði uttanfyri Danmark, eru ikki partur av handlinum.

Yvirtøkan verður framd á tann hátt, at á eykaðalfundi hjá Eik Banka Føroyar verður partapeningurin býttur sundur í tveir flokkar á ávikavist 30. mió. kr. í A-partabrøvum og 70 mió. kr. í B-partabrøvum og nýggjar viðtøkur verða settar í gildi. Partabrøvini hava javnstillað atkvøðurættindi við tað, at hvørt partabræv er áljóðandi 1 krónu og gevur eina atkvøðu. A-partabrøvini eru hinvegin tryggjað eitt samlað avkast áljóðandi 105 mió. kr. í tíðarskeiðinum 2011-2014. Hetta avkast skal gjaldast soleiðis, at minst 8% av teimum 105 mió. kr. skulu tillutast árliga til A-partabrøvini til og við 2014, írestandi skal so gjaldast í einum í seinasta lagi 1. februar 2015. Aftaná 1. februar 2015 eru A-partabrøvini og B-partabrøvini javnstillað.

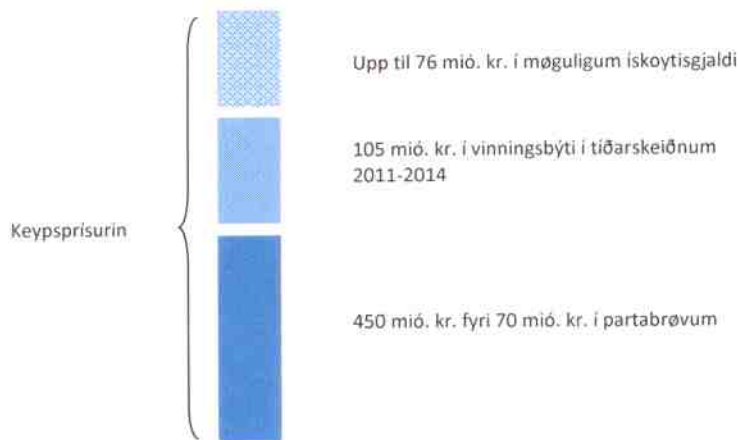
Keyparin skal í beinleiðis keypsprísi rinda 450 mió. kr. til seljaran í sambandi við, at keypsáttmálin verður undirskrivaður. Afturat kann keyparin koma at rinda eitt ískoytisgjald, um Eik Banki fær eitt ársúrslit, sum er omanfyri markvirðið, sum partarnir eru komnir ásamt um. Munurin millum markvirðið og ársúrslitið er eykavinningur.

Markvirðini, sum partarnir eru samdir um, eru hesi:

Tabel 1: Avtala markvirðir

Miód. Kr.	2011	2012	2013	2014
Markvirði	[x]	[x]	[x]	[x]

Ískoytisgjaldið verður roknað sum ognarlutfallið hjá TF Holding faldað við eykavinninginum í tíðarskeiðinum 2011-2014. Eykavinningurin kann tó ongantíð verða minni enn 0 og heldur ikki størri enn 76 mió. kr.

Prísurin sum TF Holding skal gjalda fyri tey 70% í Eik Banka Føroya P/f verður tí í mesta lagi 631 mió. kr. Um TF Holding velur at keypa tey írestandi 30% í 2015 skulu teir gjalda 293 mió. kr. fyri hesi partabrøv¹. Samlaði prísurin vildi so verið 924 mió. kr.

Í seinasta lagi tann 15. februar 2015 skal keyparin skjalprógva yvirfyri seljara, hvat ískoytisgjaldið eigur at vera. Partarnir skulu semjast um ískoytisgjaldið í fyrstu atløgu. Er ósemja millum partarnar um ískoytisgjaldið, skal tað antin leggjast fyri grannskoðara, um talan er um ósemju, sum er grundað á roknskaparlig viðurskipti, ella fyri danska Voldgiftsinstituttet, um talan er um ósemju, sum er grundað á ymiska tulking av avtaluni.

Partarnir skulu eisini finna semju um, hvør rætta **byrjunar figgjarstøðan** er hjá Eik Banka Føroya P/f. Seljarin skal veita keypara eina **byrjunar figgjarstøðu**. Verða keypari og seljari ikki samdir um hesa **byrjunar figgjarstøðu**, skal málið leggjast fyri óhefta grannskoðaran til stóðutakan. Hesin úrskurður er bindandi.

Keypsáttmálin er treytaður av góðkenning frá Kappingareftirlitinum og danska Figgjareftirlitinum. Tað er keyparin, sum skal tryggja at neyðugu góðkenningarnar fyriliggja.

¹ Sambært viðtøkunum skal ein møguligur keypsprísur roknast eftir hesum frymli: DKK 6,43 * 1,11(dagar/365) + tað sum er eftir av teimum 105 mió. kr. (tær 105 mió. kr. eru allar útgoldnar í 2015)

Partarnir eru komnir ásamt um ein eigarasáttmála sum skal regulera viðurskiptini millum báðar partaeigararnar frameftir. TF Holding hefur, sum eigari av 70 % av partabrøvunum, meiriluta á aðalfundinum, men partaeigarasáttmálin ásetur, hvussu nevndin skal setast saman. Sambært honum hefur TF Holding rætt til at velja triggjar limir, meðan Fíggjarligt Støðufesti og TF Holding velja tveir í felag, harav tann eini er nevndaformaður. Umframt velur Fíggjarligt Støðufesti ein lim í nevndina. Grundað á hetta metir Kappingareftirlitið, at TF Holding fær fult ræði á Eik Banka Føroya, men hetta ræðið er ikki so víttfevandi, sum ein eigari við 70% vanliga hefur.

Ræðisrætturin hjá TF Holding er eisini serliga avmarkaður í ávísu førum. Í eigarasáttmálanum er ásett, at allar avgerðir, sum liggja uttan fyri avmarkingina av endamálsorðingini (sí pkt. b á næstu síðu), skulu leggjast fyri Fíggjarligt Støðufesti.

- a) *På Tidspunktet for TF Holdings køb af aktier (closing) eller umiddelbart derefter ændres Selskabets formål i vedtægterne til følgende:*

"Selskabets formål er at drive pengeinstitutvirksomhed, værdipapirhandel og anden ifølge den finansielle lovgivning tilladt virksomhed."

- b) *Uanset det bredere vedtægtsmæssige formål er Aktionærene enige om, at Selskabet skal drive pengeinstitutvirksomhed og bidrage til kreditformidlingen på Færøerne, men på grundlag af en mere forsigtig kredit- og finansieringspolitik og med større omkostningsbevidsthed end den, der være gældende i det tidligere EIK Banki P/F.*

Somuleiðis er ásettur **forkeypsrættur** fyri verandi partaeigarar, men hesin er ikki galdandi í teimum førum, har Fíggjarligt Støðufesti einans selur upp til helmingin av sínum A – partabrøvum til Fíggjargrunnin frá 1992. TF Holding hefur sambært eigarasáttmálanum **keypsrætt** til partabrøvini hjá Fíggjarligum Støðufesti, men hesin rættur verður ikki gjørdur galdandi, um Finansiell Stabilitet er í samráðingum við Fíggjargrunnin frá 1992.

6. Marknaður

Til tess at avgera um ein fyritøka er marknaðarráðandi, skal viðkomandi marknaður skilmarkast. Í einum samanleggingarmáli er viðkomandi marknaður ein marknaður, har tær luttakandi fyritøkurnar eru á eftir at samanleggingin er framd.

Endamálið við at skilmarka viðkomandi marknað er at gera greitt, í hvønn mun framferðin hjá eini fyritøku er avmarkað av kappingartrýsti. T.e. í hvønn mun aðrar fyritøkur ella brúkarar kunnu avmarka framferðina hjá eini fyritøku. Hetta kann vera, at brúkarar kunnu skifta eina vøru út fyri aðrar vøru, um prishækking fer fram.

Tá viðkomandi marknaður er skilmarkaður, kann staðfestast hvussu stóran marknaðarpart fyritøkan hefur, og er hetta fyrsta ábendingin um, at fyritøkan er ráðandi á marknaðinum.

Sambært §5, stk. 1 í kappingarlógini skal viðkomandi marknaður skilmarkast við varaseting (substitiún) av eftirspurningi og útboðið. Møgulig kapping skal kannast, tá støðan hjá viðkomandi fyritøkum á marknaðinum er skjalfest, og støðan gevur orsök til iva, um lógarbrot er framt.

Við varaseting av eftirspurningi verður viðkomandi vørumarknaður skilmarkaður sum tær vørur, sum brúkarin metir kunnu koma í staðin fyri fyrru vøruna, grundað á eginleikar, prís ella nýtsluendamá. Ítøkiliga verður mett um, hvat brúkarin kann hugsast at gera, um prísurin økist varandi við 5-10%. Mett verður so um, hvørjar vørur brúkarin tá kann hugsast at velja í staðin.

Við varaseting av útboði verður viðkomandi vørumarknaður skilmarkaður við at kannað verður, um tað eru aðrir veitarar, ið sum aftursvar upp á smærri varandi príshækkingar, kunnu umstilla framleiðsluna til viðkomandi vøru ella tænastu og marknaðarføra hesa innan styttri tíðarbil uttan týðandi meirkostnað og váða.

Varaseting av eftirspurningi og útboðið eru ikki greiningarhættir, sum kunnu koma í staðin fyri hvønn annan, talan er um hættir, sum skulu brúkast saman.

Um niðurstøðan av varsetingini er, at støðan á marknaðinum er heldur ivasom, verður møgulig kapping kannað. Talan er tá um kanning, har staðfestast skal, í hvønn mun fyrítøkur hava atgongd til marknaðin.

Tá viðkomandi vørumarknaður er skilmarkaður skal landafrøðilig skilmarking gerast. Aloftast vil landafrøðiliga skilmarkingin verða alt Føroyar, men tað kunnu eisini verða viðurskifti sum gera, at landafrøðiliga skilmarkingin er eitt ávíst øki í Føroyum. Viðkomandi landafrøðiligi marknaðurin er eitt øki, har luttakandi fyrítøkurnar selja ella keypa vørur, sum hava so mikið eins kappingarumstøður, og sum kunnu skiljast frá grannaøkjum av tí, at kappingarumstøðurnar har eru munandi øðrvísi.

Luttakandi fyrítøkurnar og teirra samtøk hava virksemi innan figging, trygging, pensjóns- og lívstryggingar.

6.1. Fíggjarmarknaðurin

Føroyski fíggjarmarknaðurin fevnir um marknaðin fyri gjalds- og uppsparingskonto, inn- og útlán, kredittveiting, bústaðarlán, billán, gjaldskort og netbanka umframt tænarur og ráðgeving í samband við tryggingar, eftirløn, virðisbrøv til einstaklingar og vinnufyrítøkur. Eisini veita nakrar fyrítøkur á marknaðinum tænarur og ráðgeving í sambandi við keyp og sølu av fyrítøkum, virðisbrævaútgávu, fíggjarváðastýring o.a. Fíggjarmarknaðurin kundi sostatt verði býttur sundur í fleiri marknaðir, men Kappingareftirlitið hevur í fyrstu atløgu ikki mett, at hetta er neyðugt til tess at gera haldgóða greining av kappingini. Metir Kappingarráðið, at neyðugt er at kanna gjøllari kappingarligu ávirkanina av yvirtøkuni, sbrt. §17, kann Kappingareftirlitið gera greining av kappingarviðurskiftunum á viðkomandi undirmarknaðum.

Tað eru fýra høvuðsleikarar á føroyska fíggjarmarknaðinum; Bank Nordik og Eik Banki Føroya, Suðuroya Sparikassi og Norðoya Sparikassi. Teir tveir stóru bankarnir, Eik Banki Føroya og Bank Nordik, hava nógv tann størsta partin av marknaðinum, ávikavist 43% og 33%, sum tað sæst á mynd 3² niðanfyri.

²Kappingareftirlitið hevur valt at roknað marknaðarpartar grundaðgrunda á útlán og ikki á rentuinntøkur. Orsøkin til hetta er, at við at brúka útlánini kann parturin hjá útlenskum veitarum á føroyska marknaðinum írokast. Hetta vildi ikki verið møguligt, um rentuinntøkur vóru nýttar.

Mynd 3: Føroyski figgjarmarknaðurin

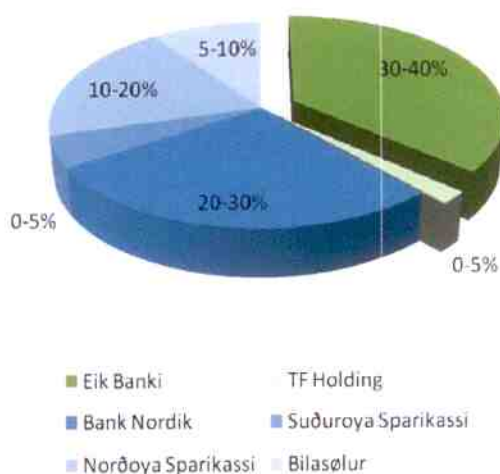
Hartil eru eisini útlenskar fyrirkæmur á føroyska marknaðinum. Millum hesar eru Kaupthing, FIH Erhvervbank, Nordic Investment Bank og Nordea v.m. Hesar fyrirkæmur veita serliga lán og aðrar figgjartænastur til stórar føroyskar fyrirkæmur. Marknaðarparturin á 12% í mynd 3 er grundaður á skuld hjá føroyskum vinnufyrirkæmum í útlandinum sambært uppgerð hjá Hagstovuni.

BRF og DLR, ið veita føroyingum realkreditlán til sethúsafígging í samstarvi við ávikavist Eik Banka Føroya og Bank Nordik eru ikki tiknar við í útrokningini av marknaðarpørtum, tí Kappingareftirlitið metir ikki at talan er um aktiva luttøku á marknaðinum.

Eisini eru aðrir føroyskir figgjarstovnar á marknaðinum, so sum Húsálansgrunnurin, ið veitir lán til orkusparandi umbyggingar av sethúsum, Realurin, sum veitir lán við veð í skipum umframt til fiskaaling, og Búnaðargrunnurin, ið veitir fígging til landbúnað. Verða hesir grunnar tiknir við í uppgerðina, broytist marknaðarbýtið ikki munavert.

TF Holding hevur ikki virksemlu á figgjarmarknaðinum, um sæð verður burtur frá avmarkaða virksemlu innan akfarsfígging (sí mynd 3)³, og tískil hevur yvirtøkan av Eik Banka ikki við sær eina miðsavnan á føroyska figgjarmarknaðinum. Hetta merkir tó ikki eintýðugt, at yvirtøkan ikki kann føra til, at kappingin á marknaðinum verður skerd. Eik Banki hevur sera stóran part av samlaða føroyska figgjarmarknaðinum, og ein slík yvirtøka kann føra til avbygging av marknaðinum, við tað at veruligir og møguligir kappingarneytar missa atgongd til veitingar ella marknaðir.

Mynd 3: Marknaðurin fyri akfarsfígging í 2009

Marknaðurin fyri fígging av akførum (billán) er einasti figgjarmarknaður, har TF Holding er í beinleiðis kapping við Eik Banka Føroya P/f. TF Holding veitir umvegis dótturfelagið Tryggingarfelagið Føroyar í avmarkaðan mun fígging til kundar, ið hava skaðatrygging til bilin. Fráboðarin hevur víst á, at hetta virksemlu hjá TF Holding er skert munandi seinastu tíðina. Veitarar á marknaðinum eru tær fyra føroysku figgjarfyrirkæmur umframt nakrar av

størru bilasølunum. Kappingareftirlitið hevur verið í samband við veitarar á marknaðinum fyri at

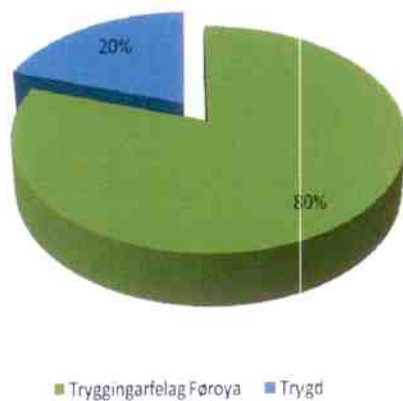
³ Mett verður at marknaðarpartur innan akfarsfígging er at meta sum rakstar- og handilsloyndir, sb. §19, stk. 4 í kappingarlógini og eru tí flokkaðir eftir *Best practice guidelines* hjá ES nevdini.

meta um kappingarstöðuna. Tølini fyri marknaðarpartar skulu tó takast við eitt sindur av fyrivarni, við tað at fíggarfyrirøkurnar upplýsa, at veittu upphæddirnar fyri akfarsfígging eru nakað óvissar. Hetta er óneyv bólking, og talan kann vera um, at billán lutvís kunnu vera tikin til annað endamál, ella at annað slag av láni kann vera tikið til fígging av bilkeypi. Sambært veittu tøllum, er marknaðarparturin hjá Tryggingarfelagnum Føroyar áleið 0-5% av samlaða marknaðinum. Eik Banki hevur áleið 30-40% av marknaðinum. Keypið av Eik Banka vil tiskil hava við sær eina ávísar miðsavnan á marknaðinum fyri akfarsfígging, men við tað at marknaðarparturin hjá TF Holding er so lítil, verður hetta ikki mett at føra til skerda kapping á marknaðinum fyri bilfígging.

6.2. Marknaðurin fyri skaðatryggingar

Tað eru fyra virkandi veitarar á tryggingarmarknaðinum í Føroyum. Hesir eru P/f Tryggingarfelagið Føroya, P/f Trygd, Tryggingarmiðstöðin og Íti Sp/f⁴. Fráboðari upplýsir, at P/f Tryggingarfelagið hevur uml. 80 % av samlaða marknaðinum. Á mynd 4 síggjast marknaðarpartarnir í 2009, sum eru

Mynd 4: Skaðatryggingarmarknaðurin í 2009

útroknaðir grundað á árligu tryggingargjöldini frádrigið broyting í avsetingum til tryggingargjöld. Sum tað framgongur av myndini er marknaðarparturin hjá Tryggingarfelagnum Føroyar 80%. Vanliga verður mett at ein marknaðarpartur omanfyri 50% kann í sjálvum sær vera prógv fyri ráðandi stöðu á einum marknaði⁵.

Fyri uttan hesar fyrirøkurnar hava Vátryggingafélag Íslands hf og Sjóvá-Almennar tryggingar hf loyvi at veita skaðatryggingartænastur í Føroyum. Fyri øll íslensk feløg í Føroyum er galdandi, at loyvi

er avmarkað til ávísar skaðatryggingarflokkar.

Kappingareftirlitið hevur í fyrstu atløgu valt ikki at innsavna upplýsingar um marknaðarpartin hjá Íslendsku feløgnum orsakað av, at hetta ikki verður mett neyðugt fyri kanninginina. Metir Kappingarráðið, at neyðugt er at kanna gjøllari kappingarligu ávirkanina av yvirtøkuni, sbt. §17, kann Kappingareftirlitið innsavna hesar upplýsingar. Kappingareftirlitið metir tó ikki, at marknaðarstöðan broytist munandi av hesum.

Avtakarasiðan hevur vanliga verið býtt í triggjar bólkar - privat, vinnulív og sjóvinna. Trygd og Tryggingarfelagið Føroyar eru teir einastu sum veita tryggingar til privatkundabólkin, meðan vinnulívskundar hava fyra veitarar at velja ímillum. Umframt Trygd og Tryggingarfelagið, eru eisini íslenska felagið Tryggingarmiðstöðin og Íti Sp/f, sum er tryggingarmeklari. Fram til 2009 veitti Trygd sjóvinnutryggingar, men valdi at gevast við hesum virkseimi, ið varð selt til Tryggingarfelagi Føroyar. Í dag eru tað serliga Tryggingarfelag Føroyar, Sp/f Íti og Tryggingarmiðstöðin, sum sjóvinnan kann venda sær til.

⁴ Íti Sp/f er einans tryggingarveitari. T.v.s. at felagið er ráðgevi og millummaður hjá fyrirøkum.

⁵ Lógarviðmerkingar til §11 í føroysku kappingarlógini

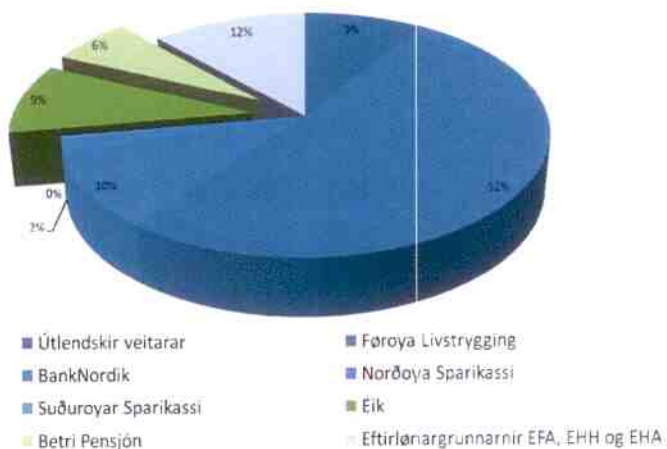
Skaðatryggingarvirksemið er regulera í nýggju tryggingarlógini. Í grundini er talan um eina liberalisering í mun til gomlu tryggingarlógina. Nýggja tryggingarlógin gevur møguleika fyri, at føroyskir myndugleikar gera avtalur við aðrar tjóðir um felagstryggingarøki. T.e. at eitt tryggingarfelag, sum hevur rætt at reka skaðatryggingarvirksemi í einum landi, hevur eisini rætt til at reka skaðatryggingarvirksemi í teimum londum, sum avtala er gjørd við. Eftirlitsuppgávan liggur í tí landi, har tryggingarfelagið hevur heimstað.

Føroyskir myndugleikar hava gjørt avtalur við íslenskar og danskar myndugleikar um sínámillum tryggingarøki. Tryggingareftirlitið hevur fingið fraboðan um fyra íslenskt tryggingarfeløg, sum ætla at hava virksemi í Føroyum. Ongin líknandi fraboðan er enn komin frá danska eftirlitsmyndugleikanum.

6.3. Lívs- og pensjónsmarknaður

Í grundini eru tað einans tvey sløg av eftirlønarpúppsparingum, sum tryggingarfeløg og peningastovnar selja. Talan er um eina úppsparing, har kundin kann draga inngjöldini frá í skatti, men úppsparingin verður skatta við pensjónsaldur og antin útgjöldin í einum ella yvir eitt avtalað tíðarskeið. Saman við hesum verða tó ofta seldar bólka- ella samlagstryggingar. Hetta eru tryggingar, har tryggingartakari ella næstringar fáa eitt útgjald, um tryggingartakari verður óarbeiðsfør/ur, fær álvarsliga sjúku ella doyir áðrenn pensjónsaldur. Dømi um slíkar tryggingar eru lívstryggingar, óarbeiðsføristryggingar, gjaldsundantøkutrygging og bráðsjúkutrygging. Munurin á peningastovnum og tryggingarfeløgum á hesum marknaði er, at júst bólka- og samlagstryggingarnar eru meira vanligar í sambandi við eftirlønarpúppsparing. Ávísar tryggingar, t.d. restskuldartryggingar, verða eisini seldar í peningastovnum, men verður hetta ofta gjørt í sambandi við lántøku.

Mynd 5: Lívs- og pensjónsmarknaðurin í 2009

Sum tað framgongur á áðurnevndu lýsing eru eftirlønarpúppsparing og bólkatryggingar ofta knýttar saman hjá tryggingarfeløgum. Kundin hevur møguleika at velja bólkatryggingar frá, men um tær verða valdar, er tað aloftast, tá eftirlønarpúppsparing verður gjørd hjá einum tryggingarfelag ella hjá peningastovni í smb. við lántøku.

Í grundini er talan um tvær ymiskar tænastr, sum ikki kunnu varasetast, og tí hevði tað verið rættari at skilmarkað hesa í egnan marknað. Kappingareftirlitið hevur tó í fyrstu syftu valt at skilmarkað bæði

eftirlønarpúppsparing og bólka- og samlagstryggingar í einum. Metir Kappingarráðið, at neyðugt er at kanna gjøllari kappingarlígu ávirkanina av yvirtøkuni, sbt. §17 í kappingarlógini, kann Kappingareftirlitið gera hesa greining. Kappingareftirlitið metir tó ikki, at marknaðarstöðan broytist munandi av hesum.

Føroya Lívstrygging situr á uml. 52 % av marknaðinum. Næst at teimum koma eftirlønargrunnarnir í Føroyum, ið sita á uml. 12% av marknaðinum. Útlenskir veitarar sita á uml. 9%. Talan er partvís um

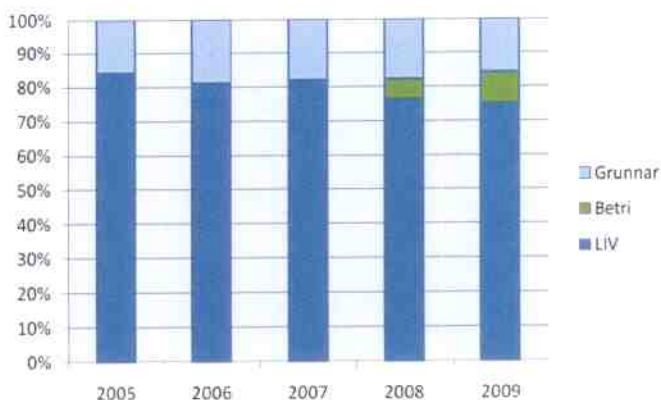
pensjónskipanir innan tað almenna, og partvís eru tað pensjónsskipanir hjá fólki búsitandi í Føroyum, men sum arbeiða uttanlands. Meðan tøluni fyri almennu pensjónirnar eru rættuliga neyv, skulu tøluni fyri fólk sum arbeiða uttanlands takast við fyrivarni. Talið er grundað á samlaða talið av fólki, sum eru skrásett hjá TAKS, sum verandi undir DIS skipanini. Kappingareftirlitið metir, at hesi fólk í stóran mun hava sínar pensjónsskipanir í Danmark. Kappingareftirlitið hevur valt at síggja burtur frá fólki í NIS skipanini og yvirhøvur í fráländavinnu, tí mettt verður, at tað er meira óvist, um hesi hava sína pensjónsskipan aðrastaðni.

Sum tað framgongur av mynd 5, er marknaðarparturin hjá Eik uml. 9%, og marknaðarparturin hjá Betri Pensjón er 6%. Hetta gevur ein marknaðarpart uppá uml. 15%. Av hesum sæst, at parturin hjá Eik Banka Føroya P/f og Betri Pensjón ikki hevur ein stødd, sum í sær sjálvum gevur orsök til at halda, at yvirtøkan førir til at virkna kappingin verður hindrað, við tað at ein marknaðarráðandi støða verður skapt ella styrkist.

Kappingareftirlitið metir annars, at talan er um virkna kapping á hesum marknaði, við tað at størri marknaðarpartar hava skift hendur seinastu árin.

Verður hugt at mynd 6^b, sum vísir marknaðarpartin hjá Føroya Lívstrygging, føroysku grunninum og Betri Pensjón, sæst, at føroyski pensjónsmarknaðurin er fyri broytingum.

Mynd 6: Marknaðarpartur hjá LÍV (2005-2009)

Tað hevur m.a. eydnast Betri Pensjón at taka munandi marknaðarpartar frá Føroya Lívstrygging P/f seinastu tvey árin. M.a. hevur Betri Pensjón P/f ført rættuliga harðrenda kapping mótvegis m.a. Føroya Lívstrygging síðan 2009. Viðurskiftafólk hjá Tryggingarfelagnum hava fingið ein størri avsláttur av øllum tryggingum hjá Tryggingarfelagnum Føroya, við at tekna pensjónstrygging hjá Betri Pensjón.

Kappingareftirlitið metir tí, at Føroya Lívstrygging P/f, hóast sín stóra

marknaðarpart ikki hevur eina ráðandi støðu sum gevur teimum møguleika fyri í óheftum atburði mótvegis kappingarneytum, viðurskiftafólki og í síðstu atløgu brúkarinum. Yvirhøvur sær út til, at virkin kapping er á marknaðinum. Hetta sæst m.a. aftur í, at fleiri fakfeløg hava skift pensjónstryggingarfelag seinasta árið. Talan er um munandi marknaðarpartar, sum skifta hendur, og hetta er eitt greitt tekin um virkna kapping.

Útlendsk lívstryggingarfelag hava ikki atgongd til at selja á føroyska marknaðin, tí kunngerð, sum skal loyva lívstryggingarvirksemi tvørturum landamørk sbt. § 217 í tryggingarlógini, er ikki sett í verk enn. Viðvíkjandi møguleikanum hjá útlenskum lívstryggingarfeløgum at seta á stovn lívstryggingarfelag í Føroyum, er rættarstöðan ógreið.

^b Marknaðarparturin í mynd 6 er gjørdurgjörði eftir lestinum, sum verður brúkturbrúktir í ársfrágreiðingini hjá Tryggingareftirlitinum, t.e. at donsk pensjónsfeløg og føroyskir peningastovnar ikki eru íroknaðir.

Kappingareftirlitið metir tí, grundað á áðurnevndu viðurskifti, at útlenskt feløg ikki hava atgongd til føroyska lívstryggingarmarknaðin, sum støðan er nú.

Kappingareftirlitið metir, at verandi kappingin á pensjónsmarknaðinum er virkin, men ávís viðurskifti viðvíkjandi lóggávuni gera, at atgongdin til marknaðin er avmarkað.

7. Meting

Tað skaðiliga árin á kappingina, sum ein møgulig yvirtøka kann hava, er tætt knýtt at hvat slag av yvirtøku, talan er um. Tað eru trý sløg av yvirtøkum – horisontalar, vertikalur og konglomerat yvirtøkur.

Ein horisontal yvirtøka fer fram, tá ein fyrirtøka yvirtekur ein kappingarneyta, t.e. yvirtøka millum fyrirtøkur á sama marknaði. Hesin yvirtøkuhátturin hevur aloftast skaðiligt árin á kappingina, við tað at miðsavningin økist, og harvið minkar kappingartrýstið á marknaðinum.

Tað eru serliga tvey viðurskifti, sum gera, at virkna kappingin verður hindrað, við tað at ein ráðandi marknaðarstøða verður skapt ella styrkist⁷:

- a) Við yvirtøkuni hvørvur kappingin millum luttakandi fyrirtøkurnar og við hesum minkar kappingarlíga trýstið á fyrirtøkurnar, sum tí fáa størri marknaðarvald.
- b) Yvirtøkan kann føra til, at kappingarviðurskiftini á marknaðinum broytist, soleiðis at tað eftir yvirtøkuna verður lættari hjá fyrirtøkunum at samskipa sínámillum atburð og við hesum hindra virknari kapping.

Ein vertikal yvirtøka er millum fyrirtøkur, sum hava virksemi í ymiskum framleiðslu- ella útbýtisliðum í eini virðisketu⁸. T.d. kann ein framleiðari yvirtaka eina fyrirtøku, sum selur hansara vøru. Ein vertikal yvirtøka verður vanligi ikki mett at skapa líka nógv ivamál um kappingina, tí kappingartrýstið á hvørjum marknaði skuldi ikki minka av slíkari yvirtøku. Tað eru tó tvey viðurskifti sum gera, at virkna kappingin kann hindrast við eini loddrættari yvirtøku. Hesi eru⁹:

- a) At yvirtøkan kann føra til at kappingarviðurskiftini á marknaðinum broytast, soleiðis at tað eftir yvirtøkuna verður lættari hjá fyrirtøkunum at samskipa sínámillum atburð og við hesum hindra virknari kapping.
- b) At yvirtøkan kann føra til avbyrgjan. T.v.s. at bæði veruligir og møguligir kappingarneytar missa atgongd til veitingar ella marknaðir.

Konglomerat yvirtøka fer fram millum fyrirtøkur, sum hvørki eru horisontalt (t.e. sum kappingarneytar) ella vertikalt (sum veitarar og avtakarar) knýttar. Konglomerat yvirtøkur kunnu

⁷ (2004/C 31/03)

⁸ (2008/C 265/07), pkt. 4

⁹ (2008/C 265/07), pkt. 17-19

vanliga ikki hindra kapping uttan so, at vørunar, sum luttakandi fyrirkunna selja, antin eru samfyllandi (komplementerar)¹⁰ ella eru partar av sama vøruúrvali. Tey viðurskifti, sum serliga kunnu geva høvi at ivast um, hvørt virkna kappingin frameftir verður hindrað, eru:

- a) At yvirtøkan kann føra til avbyrgjan. T.e. at bæði veruligir og møguligir kappingarneytar missa atgongd til veitingar ella marknaðir.

Tá Kappingareftirlitið metir um, hvørja ávirkan ein yvirtøka hefur fyri kappingina, verður tikið støði í áðurnevndu viðurskiftum og samanbering gjørd av kappingarligu viðurskiftunum áðrenn yvirtøkuna sammet við tað, ið kann væntast at verða støðan eftir yvirtøkuna.

7.1. Fíggjarmarknaðurin

Kappingareftirlitið hefur staðfest, at á fíggjarmarknaðinum er yvirhøvur bara ein av luttakandi fyrirkunnum virkin, nevnliga Eik Banki Føroya P/f. TF Holding hefur ávíst virksema innan bilfígging, men Kappingareftirlitið er komið til, at hesin partur er so mikið lítil í mun til samlaðu bilfíggingina í Føroyum, at hon ikki kann hugsast at ávirka kappingina.

Kappingareftirlitið hefur tí met, at kanningin av fíggjarmarknaðinum skal fara fram, sum ein kanning av eini konglomerat yvirtøku. T.e. metast skal serliga um yvirtøkan kann føra til avbyrgjan av marknaðinum, við tað at veruligir og møguligir kappingarneytar missa atgongd til veitingar ella marknaðir.

Fíggjartænastur er ofta tætt knýttar til tryggingartænastur og í ávísan mun samfyllandi. T.d. vil eitt nýtt sethúsálán altíð føra til at nýggj sethúsatrygging verður seld, av tí at tað er ein treyt fyri at fáa fígging at ognin verður tryggja. Somuleiðis vil eitt billán altíð føra til, at ábyrgdartrygging til bil verður seld (lógarkrav). Hinvegin eru eisini tryggingar, sum ikki eru samfyllandi við fíggjartænastur, men sum tó hava eitthvørt tilknýti til hesar. T.d. innbúgvstrygging og sethúsálán.

Talan er tí um tænastr, sum hóska væl at bunta¹¹ (ella at binda¹²) í sambandi við sølu. Tá eitt felag sum TF Holding yvirtekur Eik Banka Føroya P/f, er vandi fyri, at slík bunting kann styrkja ella økja um eina ráðandi stöðu á marknaðinum fyri skaðatryggingar.

Hinvegin er vert at vísa á, at talan er um ein rættiliga einsháttaðan marknað, við tað at brúkarin sjáldan hefur sertokki fyri fígging frá ávísam peningastovni. Brúkarin er áhugaður í at læna pening til lægstu rentu og at seta pening inn til hægstu rentu. Tað er tó vælkent fyrbrigdi, at serliga privat kundar sjáldan skifta peningastovn. Hinvegin er hetta neyvnan galdandi fyri vinnukundar.

Ein onnur treyt fyri at avbyrgjan kann virka er, at kappingarneytarnir á marknaðinum ikki hava eitt aftursvar til eina møguliga bunting av tænastrum. Kappingarneytar kunna antin bunta egnar tænastr, ella kunnu fyrirkunna, sum ikki hava neyðugu tænastrnar at bunta, samstarva við aðrar veitarar um at selja tænastr saman. Somuleiðis kunnu kappingarneytar nýta harðrenda prísaseting í kappingini við buntaðar vøkur.

¹⁰ Tá vora A og B er soleiðis knýttar at ein øktur eftirspurningur eftir vøru A eisini førir til øktan eftirspurning av vøru B.

¹¹ Bundling á enskum málið

¹² Tying á enskum málið

Kappingareftirlitið metir, at tað á marknaðinum eru veitarar, sum kunnu bunta egnar tænar sum alternativir til møguliga bunting av fíggjartænarum og tryggingartænarum. T.d. kann BankNordik bunta sínar fíggjartænar við tryggingartænar hjá P/f Trygd. Somuleiðis er møguligt hjá veitarum at samstarva soleiðis, at hesir kunnu veita meinlíka samanseting av tænarum, sum aftursvar til eina møguliga bunting.

Tað er tó greitt, at smærru peningastovnarir Norðoya Sparikassi og Suðuroyar Sparikassi ikki í útgangsstøði hava somu møguleikar at bunta fíggjartænar við tryggingartænar. Hinvegin hava teir møguleika at gera avtalur við aðrar veitarar. Tað verður vanligi ikki mett at vera gott fyri kappingina, um allir veitarar eru alt ov líkir.

Við støði í áðurnevndu viðurskiftum metir Kappingareftirlitið ikki, at yvirtøkan av Eik Banka Føroya P/f gevur orsök at halda at virkna kappingin verður hindrað.

7.2. Marknaðurin fyri skaðatryggingar

Kappingareftirlitið hevur staðfest, at dótturfelag hjá TF samtakið, Tryggingarfelagið Føroyar, hevur ein marknaðarpart uppá 80 % á føroyska marknaðinum fyri skaðatryggingar. Ein marknaðarpartur omanfyri 50% kann í sjálvum sær vera prógv fyri ráðandi støðu á einum marknaði¹³. Afturat hesum er at viðmerkja, at Tryggingarfelagið Føroyar hevði monopol frá 1940 til 1997, og Tryggingarfelagið hevur síðan sitið á meginpartinum av marknaðinum. Tað er tí onki ivamál, at Tryggingarfelagið Føroyar hevur eina ráðandi støðu á marknaðinum fyri skaðatryggingar.

Yvirtøkan av Eik Banka Føroya førir ikki við sær størri miðsavning á hesum marknaði, við tað at hvørki Eik Banki ella dótturfeløg tess hava havt virksema innan skaðatrygging. Somuleiðis er ikki talan um, at feløgini eru í somu virðisketu. Talan er sostatt um konglomerat yvirtøku, og tí er tað serliga avbyrgjan, sum er viðkomandi.

Víst verður til 7.1. um hvussu fíggjartænar og skaðatænar í ávísan mun eru samfyllandi og yvirhøvur hava eitt tætt tilknýti. Talan er tí um tænar, sum hóska væl at bunta í sambandi við sølu. Tá eitt felag sum TF Holding yvirtekur Eik Banka Føroya P/f, er vandi fyri at slík bunting kann styrkja ella økja um eina ráðandi støðu á marknaðinum fyri skaðatryggingar.

Kappingareftirlitið metir, at hóast bunting er møgulig á hesum marknaði, so er ósannlíkt, at bunting kann virka avbyrgjandi fyri kappingina á marknaðinum. Kappingareftirlitið grundar hetta á, at hetta ikki er ein vøra, sum brúkarin hevur sertokka til, og mett verður eisini, at kappingarneytarnir hava eitt aftursvar til møguliga bunting á marknaðinum. BankNordik samtakið kann bunta sínar fíggjartænar við tryggingartænar hjá dótturfelagnum Trygd. Aðrir kappingarneytar hava møguleika at gera avtalur við smærru peningastovnarir á marknaðinum, um at veita buntaðar tænar.

Við støði í áðurnevndu viðurskiftum metir Kappingareftirlitið ikki, at yvirtøkan av Eik Banka Føroya P/f gevur orsök at halda, at virkna kappingin verður hindrað.

7.3 Marknaðurin fyri pensjónstryggingar

Luttakandi fyrirkurnar eru á marknaðinum fyri lívs- og pensjónstryggingar, so talan er her um, at ávís miðsavning fer fram á marknaðinum. Hinvegin verður samlaði marknaðarparturin hjá TF

¹³ Lógarviðmerkingar til §11 í føroysku kappingarlógini

Holding samtakinum ikki meira enn uml. 15%, sum í sær sjálvum ikki gevur høvi til at halda, at ein marknaðarráðandi støða verður skapt ella styrkist.

Kappingareftirlitið hevur staðfest, at munandi marknaðarpartar hava skift hendur seinastu árinum, og at fleiri fakfeløg hava skift tryggingarfelag í seinastuni. Hetta er ein greið ábending um, at virkin kapping er á marknaðinum.

Kappingareftirlitið metir ikki, at yvirtøkan fer at minka kappingarliga trýstið á marknaðinum. Luttakandi fyrirkurnar hava ikki ein marknaðarpart, sum gevur grund til at halda, at nakað munandi trýst á kappingina hvørvur við yvirtøkuni.

Kappingareftirlitið metir, at ávíst fjølbroytni er í úrvalinum av tænastrum, við tað at ískoytistryggingar eru rættuliga vanligar innan tryggingarøkið, meðan peningastovnar í minni mun selja ískoytisveitingar. Hetta merkir, at hóast Eik Banki og Tryggingarfelagið Føroyar eru kappingarneytar á hesum marknaði, so eru teir tað í minni mun enn t.d. Tryggingarfelagið Føroyar og Trygd ella Eik Banki Føroya og BankNordik. Hetta merkir, at sannlíkindi fyri at yvirtøkan førir til príshækking á marknaðinum er ikki stór.

Kappingareftirlitið metir somuleiðis, at møguleikarnir hjá brúkarum at skifta veitarar, um príshækking fer fram, er til staðar. Hetta tí at bæði tá viðvíkur kapital- og lutapensjón hjá Eik Banka og eftirlønarsamansparing hjá Betri Pensjón, so eru aðrir veitarar, sum hava samlíkar tænastrur.

Um TF samtakið eftir yvirtøkuna velur at bunta kapitalpensjónir í Eik við privatar tryggingar í Tryggingarfelagnum, er vandi fyri, at marknaðurin verður avbyrgdur.

Eisini metir Kappingareftirlitið at vantandi atgongdin hjá útlenskum fyrirkum at selja beinleiðis til føroyska marknaðin ella at stovnseta virksema í Føroyum, gevur størri orsök til at halda at føroyski marknaðurin kann avbyrgjast.

Kappingareftirlitið metir samanumtikið, at kappingin á marknaðinum fyri pensjónstryggingar er virkin og yvirtøkan av Eik Banka Føroya P/f fer neyvan at broyta hetta. Bunting kann møguliga gerast ein kappingarligur trupulleiki. Hinvegin kann sigast at buntingin hjá Betri Pensjón og Tryggingarfelag Føroyar hevur verið við til at skapa kapping á marknaðinum.

7.4. Ávirkan tvørturum marknaðir

Í pørtunum 7.1., 7.2 og 7.3 var meting gjørd av hvørja ávirkan yvirtøkan kann koma at hava fyri marknaðirnar fyri fígging, skaðatrygging og pensjónstrygging. Í hesum parti verður mett um, hvørja ávirkan yvirtøkan kemur at hava tvørturum marknaðir.

Sum fráboðari hevur víst á, so fer yvirtøkan at geva TF samtakinum møguleika at veita brúkarum eitt størri og meira fjøltáttað útboð. Møguleiki verður í størri mun at bunta tænastrur og at veita heildarloysnir. So leingi kundin hevur veruligan valmøguleika at velja eina vøru og at velja hana frá, er bunting ein vælferðarvinningur fyri brúkaran, tí hann avsláttur fyri at keypa alt á einum stað.

Fráboðari hevur víst á, at Eik Banki Føroya P/f og TF Holding hava nógvar samanfallandi funktiónir. Somuleiðis hava bæði Eik og Tryggingarfelagið Føroyar eitt deildarnet, sum stendur fyri søluni og kundarøkt yvirhøvur. Eftir yvirtøkuna fer at vera møguligt at gera tillagingar, sum hava við sær, at somu tænastrur verða veittar, men til lægri kostnað.

Tílikir fyrimunir sum áðurnevndu eru í tráð við endamálsorðingina í §1 í kappingarlógini um fulldygga samfelagsliga tilfeingisnýtslu.

Tey ivamál, ið kunnu vera í samband við yvirtøkuna, knýta seg øll til støddina á luttakandi fyrítøkunum og týðningin, sum luttakandi fyrítøkurnar hava í føroyska samfelagnum. Við yvirtøkuni fer TF Samtakið at verða størst á fíggjarmarknaðinum og tryggingarmarknaðinum.

Kappingareftirlitið metir ikki, at yvirtøkan gevur TF Holding møguleika til at virka avbyrgjandi yvir fyri BankNordik samtakinum. Hetta samtakið hevur møguleika til at koma við einum aftursvari til møguligt avbyrgjandi virksema.

Ivamál er heldur í hvønn mun veitarar, sum einans hava eina vøru fara at klára seg í kappingini. Veitararnir Norðoya Sparikassi, Suðuroyar Sparikassi, Sp/f Íti og P/f Føroya Lívstrygging noyðast, um nú bæði BankNordik- og TF samtakini byrja at bunta, at finna hóskandi aftursvar til hetta.

Ein loysn á hesum kundi verið at sett treytir við yvirtøkuna um, at man ikki buntar fíggjar- og tryggingartænastur. Havast skal tó í huga, at bunting í sær sjálvum er vanlig handilsvenja og førir við sær, at brúkarin fær fleiri valmøguleikar. Við at taka møguleikan at bunting burtur, missir brúkarin ein valmøguleika. Hetta er at meta sum ein vælfærðarmissur fyri kundan.

Havandi í huga at uppgávan hjá kappingarmyndugleikanum ikki er at tryggja, at smærri fyrítøkur yvirlivað í kappingini við størri fyrítøkur, men sambært §1 í kappingarlógini við virknari kapping at tryggja fulldygga samfelagsliga tilfeingisnýtslu, metir Kappingareftirlitið ikki, at tað er rætt at seta slíka treyt.

Um TF samtakið fer at bunta fíggjar- og tryggingartænastur, og hetta vísir seg at verða avbyrgjandi, kunnu inntriv gerast sambært §11, stk. 4 í kappingarlógini.

7.5. Samanumtikið

Kappingareftirlitið hevur mett um, hvørja ávirkan yvirtøkan fer at hava á fíggjar-, skaðatryggingar- og lívs- og pensjónsmarknaðin, haruppi um bunting av tænastrum kann hugsast at fara at virka avbyrgjandi fyri kappingina. Kappingareftirlitið er komið til ta niðurstøðu, at soleiðis sum viðurskiftini eru á marknaðinum, er ikki vandi fyri hesum.

Kappingareftirlitið hevur mett um, hvørja ávirkan yvirtøkan fer at hava tvørturum marknaðir, haruppi um bunting av tænastrum kann hugsast at fara at virka avbyrgjandi fyri kappingina. Kappingareftirlitið er komið til ta niðurstøðu, at soleiðis sum viðurskiftini eru á marknaðinum er ikki stórvegis vandi fyri hesum.

At enda er at siga at Kappingarráðið hevur møguleika at gera inntriv, um bunting millum fíggjar- og tryggingartænastrum vísir seg at virka avbyrgjandi.

8. Niðurstøða

Kappingarráðið góðkennir yvirtøkuna av Eik Banka Føroya P/f uttan treyt, ti mett verður ikki at virkna kappingin verður hindrað, við tað at ein marknaðarráðandi støða verður skapt ella styrkist.

Kæruvegleiðing

Avgerðir tiknar av Kappingarráðnum eftir m.a. §§ 14 og 15 í kappingarlógini kunnu kærast til:

Vinnukærunevndina
c/o Føroya Kærustovnur
Undir Hornabakka
Postsmoga 45
FO-110 Tórshavn

Kærufreistin er 4 vikur eftir móttøku av hesum avgerðarskrivi.

Vegna Kappingarráðið

Ingunn O. Eiríksdóttir
forkvinna

Terje Sigurðsson
deildarstjóri